

ת"פ 31087/09/14 - מדינת ישראל נגד כמאל מסרי,,מחמוד מסרי,

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 31087-09-14 מדינת ישראל נ' מסרי ואח'

בפני כב' השופט אברהם אליקים

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

1. כמאל מסרי,

2. מחמוד מסרי,

גזר דין

מבוא

הנאשמים הורשעו ביום 12.5.2015 על פי הודאתם בעובדות כתב אישום מתוקן (סומן באות ב) כחלק מהסדר טיעון שלא כלל הסכמה לעניין העונש, בעבירות של חבלה במזיד ברכב - עבירה לפי סעיף 413 + סעיף 29 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן- חוק העונשין), ועבירה של מעשי פזיזות ורשלנות - עבירה לפי סעיף 338 (א)(3) + סעיף 29 לחוק העונשין.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן בין נאשם 2 לבין המתלונן קיים סכסוך על רקע כספי. ביום 4.4.2013 בשעה 01:17 בערך, הגיעו הנאשמים בסמוך לביתו של המתלונן, כשהם מצוידים בבקבוק בנזין ובפיסת בד אותה הכניסו לפיית הבקבוק. בהתקרבתם לרכב שבחזקתו ובשימוש של המתלונן אשר חנה ליד ביתו הציתו אש בבקבוק ופיסת בד, כשהאש התלקחה ואחזה גם ברכב. כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים עלה הרכב באש ונגרמו לו נזקים.

ראיות לעונש

המאשימה הגישה גיליון הרישום הפלילי של נאשם 1 (ט/1), ממנו עולה כי לנאשם 1 הרשעה אחת מיום 26.2.2015 בבית משפט השלום בעכו, בעבירה של החזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית (העבירה בוצעה ביום 7.4.2013). לנאשם 2 אין עבר פלילי.

מטעם הנאשמים לא הובאו ראיות לעניין העונש.

תסקירי שירות המבחן

עמוד 1

בטרם גזירת עונשם של הנאשמים ומשקיימת חובת תסקיר בשל גילם הצעיר, נאשם 1 (יליד 4.10.1993, בן 19.5 במועד ביצוע העבירה), ונאשם 2 (יליד 3.2.1993, בן 20 במועד ביצוע העבירה), הוכנו עבורם תסקירים לעניין העונש.

נאשם 1-בעניינו הוכנו 3 תסקירים מימים 23.8.2015, 31.8.2015, 17.12.2015.

ב-23.8.2015, קצינת המבחן סקרה את נסיבות חייו הקשות של נאשם 1, והאירועים הטראומטיים שעבר בחייו. בדיקת שתי שמסר נאשם 1 הצביעה על ניקיונו מסמים. בהתאם לתסקיר, נאשם 1 לקח אחריות על מעשיו ולדבריו היה תחת השפעת אלכוהול, אך ציין כי חש חרטה על הפגיעה במתלון. שירות המבחן שוחח עם המתלון, שמסר כי הנאשם ושותפו התנצלו בפניו באופן אישי, ותיקנו את רכבו. שירות המבחן הגיע למסקנה כי על מנת להוריד מסבירות הישנות התנהגות אלימה בעתיד, חשוב שהוא יעזר בגורמים טיפוליים ונאשם 1 הביע נכונות להשתלב בטיפול ביחידה האזורית לטיפול בהתמכרויות.

ב-31.8.2015 צוין כי התקבל דיווח עדכני לפיו נאשם 1 יצר קשר עם היחידה לטיפול בהתמכרויות והחל בתהליך האבחון, הוא משתף פעולה ומגלה מוטיבציה להיעזר בקשר טיפולי עם היחידה. בנסיבות אלו, שירות המבחן המליץ לאפשר לנאשם 1 לנצל את האופציה השיקומית, ועל כן ביקשו לדחות את הטיפול בעניינו למשך 3 חודשים לצורך ניסיון טיפולי.

ב-17.12.2015, צוין כי מדיווח של היחידה לנפגעי סמים עלה כי נאשם 1 התמיד בהגעתו לפגישות, מסר בדיקות שתן נקיות, הביע מוטיבציה להיעזר בקשר הטיפולי. ביום 13.12.2015 התקיימה ועדת אבחון בעניינו, חברי הועדה התרשמו מקיום נזקקות טיפולית, ונכונות נאשם 1 לשיתוף פעולה. על כן שירות המבחן, העריך כי על מנת להוריד מסבירות הישנות התנהגות פורצת גבולות החוק, נאשם 1 זקוק לקשר עם גורמים טיפוליים, ולכן שירות המבחן המליץ לאפשר לנאשם 1 לנצל את האופציה השיקומית בדרך של הטלת צו מבחן למשך 12 חודשים, במהלכו ימשיך בטיפול ביחידה להתמכרויות ביחד עם הטלת צו של"צ בהיקף של 120 שעות כעונש חינוכי, בנוסף לעונש מרתיע של מאסר על תנאי והתחייבות כספית. שירות המבחן המליץ להימנע מהטלת עונש מאסר בעבודות שירות, על מנת שלא לפגוע בתהליך השיקומי, ומאחר ולהערכתו עונש זה עלול לפגוע באופן חמור ביכולתו להתפרנס ולתמוך במשפחתו.

נאשם 2 -ב-23.8.2015 פורטו נסיבות חייו המורכבות של נאשם 2, שלפני כארבע שנים, החל לצרוך סמים מסוג חשיש ונהג להשתמש באלכוהול. בדיקות שתן שמסר נמצאו נקיות משרידי סמים והוא הביע רצון להשתלב בטיפול. נאשם 2 לקח אחריות בפני שירות המבחן לביצוע העבירות והביע מודעות לחומרת מעשיו וחרטה על מעשיו, הוא התנצל בפני המתלון ותיקן לו את הרכב. המתלון אישר בפני קצין המבחן את דברי נאשם 2 והודיע כי אינו כועס עליו.

שירות המבחן התרשם כי לנאשם 2 אין דפוסי התנהגות עברייניים או אלימים מושרשים, כאשר נראה כי מעורבותו בעבירות הוא ביטוי למצוקה פנימית. שירות המבחן העריך כי על מנת להוריד מסבירות הישנות התנהגות הרסנית בעתיד, חשוב שנאשם 2 יעזר בקשר עם גורמים טיפוליים. והוא הופנה לבדיקת האופציה הטיפולית ביחידה האזורית לטיפול בהתמכרויות.

שירות המבחן המליץ לאפשר לנאשם 2 את האופציה השיקומית, ולהטיל עליו צו מבחן לשנה, בנוסף להטלת עונש מאסר על תנאי משמעותי, והתחייבות גבוהה להימנע מעבירה דומה בעתיד. באשר להטלת עונש מאסר בעבודות שירות,

שירות המבחן סבר כי בהיותו המפרנס היחיד למשפחה, עונש מסוג זה, עלול ליצור עליו ועל משפחתו לחצים כבדים נוספים שעלולים להקשות על תהליך השיקום, בו הוא החל ולכן מסיבה זו גם לא המליצו להטיל עליו צו של"צ.

תמצית טענות הצדדים

ב"כ המאשימה בטיעוניה בעל פה העריכה כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל. והיא ביקשה להטיל על שני הנאשמים מאסר בפועל בתוך המתחם, מאסר מותנה, קנס ופיצוי למתלונן (הפיצוי התבקש משום שלא הומצא מסמך המאשר את טענת הנאשמים כי פיצו את המתלונן).

בטיעוניה שמה דגש על התכנון המוקדם שקדם לעבירה, וההערכות מראש. הנאשמים על רקע של סכסוך כספי הגיעו לזירת האירוע כשהם מצוידים בבקבוק בנזין כשבפיית הבקבוק בד, והציתו באמצעות אותו בקבוק את רכבו של המתלונן וגרמו לו לנזק, ב"כ המאשימה התייחסה לבריונות בביצוע העבירה, שנועדה לאותת על יחסי כוחות והפגנת כוח, כשהיא מבהירה כי אין מדובר בעבירות ברף הנמוך שלהן.

בהתייחסותה לנאשם 1, הצביעה על העובדה כי יש לו הרשעה נוספת בעבירת סמים. בהתייחסותה לנאשם 2, הצביעה על בעיית ההתמכרות שלו, והבהירה כי מתסקיר שירות המבחן, לא ברור כיצד ענישה בדרך של עבודות שירות יכולה למנוע או לחבל בהליך השיקומי.

ב"כ המאשימה טענה כי גם לפי פסיקת בית המשפט העליון, הליכי שיקום גם כאשר הם מתקיימים ובמקרה זה הם נמצאים בשלבים ראשוניים, אינם מצדיקים בהכרח סטייה ממתחם הענישה. עוד ציינה כי גם אם תינתן עדיפות להליך השיקומי, אין בכך כדי למנוע ענישה ולו בעבודות שירות.

באשר לחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות ועד להגשת כתב האישום, הבהירה כי ההליכים התמשכו כתוצאה מהליכי משא ומתן והליכים אחרים בבית משפט, ולכן המשקל שיש לתת לחלוף הזמן הוא נמוך.

לתמיכה בטענותיה הפנתה לת.פ. 25842-03-12 מדינת ישראל נגד סבן (27.2.2013), בו בית המשפט המחוזי מרכז, הטיל על הנאשם עונש של 6 ח' מאסר בעבודות שירות, למרות שדובר בבחור צעיר, נורמטיבי והליכי שיקום, (בנוסף התייחסה לת.פ. 53784-12-13 מדינת ישראל נגד סוויסה (23.9.2014) (להלן-ענין סוויסה) של בית המשפט המחוזי בירושלים, עליו מסתמך גם סנגורו של נאשם 2, וביקשה לאבחנו).

ב"כ נאשם 1 ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן, לאור ההליך השיקומי בו התחיל, הוא הפנה לנסיבות חייו האישיות, הבעת חרטה כנה, לקיחת אחריות מוחלטת. באשר לחיוב ביצוע עבודות שירות הפנה לאמור בתסקיר שירות המבחן [עמ' 2, פסקה אחרונה], שהעריך כי אם נאשם 1 יבצע עבודות שירות הוא לא יוכל להמשיך בהליך הטיפול בו הוא נמצא היום. בנוסף ביקש לתת משקל לחלוף הזמן, שכן מדובר באירוע שאירע ביום 4.4.2013, הנאשמים היו עצורים למשך יומיים, וכתב האישום הוגש בחלוף כשנה וחצי, מבלי שניתן הסבר לכך. עוד ביקש להזכיר כי בתיק זה הועלתה טענה מקדמית של הגנה מן הצדק, שההגנה ויתרה עליה ועל מתן החלטה בה ולטענתו יש לקחת זאת בחשבון לטובת הנאשמים.

בטיעוניו הפנה לת.פ. 37185-11-14 של בית משפט מחוזי חיפה, מדינת ישראל נגד דבש, (10.3.2015), שניסבותיו חמורות יותר לטענתו, שם בית המשפט הטיל על הנאשם, מאסר על תנאי, וחתימה על התחייבות. באשר לפיצוי המתלונן, הבהיר כי לדברי נאשם 1, למתלונן שולם פיצוי בסך 4,700 ₪.

ב"כ נאשם 2 ביקש לחרוג ממתחם הענישה במקרה זה ולאמץ את המלצת שירות המבחן לרבות באי חיוב ביצוע עבודות שירות, לדבריו לא מדובר רק בעניין כלכלי, אלא כחלק מהפן השיקומי בעצם החזקת מקום עבודה יציב. עוד ביקש להתחשב בעובדה כי נאשם 2 מבין את מצבו וכי התמכרותו לאלכוהול גרמה לו לעשות את המעשים, והוא גם רוצה לקבל טיפול. בנוסף הגיש אישור מגורמי הרווחה (ס/1) לפיו נאשם 2 משתף פעולה בצורה חיובית, ובכך הונחה לטענתו תשתית עובדתית מספיקה לקבוע שקיים פוטנציאל שיקומי רב.

לתמיכה בטענותיו הפנה לעניין סוויסה אליו הפנתה גם ב"כ המאשימה, שם הוטל על הנאשם עונש של 5 חודשי עבודות שירות ולפסק דין של בית משפט המחוזי בחיפה, ת.פ. 26651-04-14 מדינת ישראל נגד פלוני, (29.11.2015), שם הנאשם הורשע בעבירת הצתה ותקיפה הגורמת חבלה ממשית. בית המשפט העדיף את שיקולי השיקום והטיל על הנאשם צו מבחן ושל"צ. ב"כ נאשם 2 הבהיר כי נאשם 2 לא יתנגד לבצע עבודות של"צ.

בתום הטיעונים לעונש, נאשם 1- הצטער על מעשיו, והביע רצונו להמשיך בהליך השיקום. גם נאשם 2, הצטער על מעשיו וטען כי הבין את טעותו.

דין

במקרה זה חל תיקון 113 לחוק שקובע כי "העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו" (סעיף 40ב' לחוק).

מתחם העונש ההולם

העבירה המיוחסת לנאשמים בוצעה במסגרת אירוע אחד וחלקם של שני הנאשמים זהה ולכן אקבע מתחם עונש הולם אחד לשניהם.

בין נאשם 2 למתלונן קיים סכסוך על רקע כספי, בתאריך 4.4.2013 הגיעו הנאשמים בסמוך לביתו של המתלונן, כשהם מצוידים בבקבוק בנזין ובפיסת בד, הציתו אש בבקבוק ובפיסת הבד וגרמו לכך שהאש תגיע גם לרכבו של המתלונן שחנה בסמוך.

במעשיהם פגעו הנאשמים בערכים חברתיים מוגנים, הקשורים בהגנה על שלום הציבור, כבודו וביטחונו, ובהגנה על זכות הקניין והרכוש. במקרה זה הפגיעה היא קלה.

באשר למדיניות הענישה, מאחר ומדובר בעבירה שאינה נפוצה, לא הציגו הצדדים פסקי דין רבים (כל פסקי הדין שהוצגו

הם של בתי משפט מחוזיים).

ב"כ המאשימה הפנתה ל-ת.פ. 25842-03-12 מדינת ישראל נגד סבן (27.2.2013) של בית משפט המחוזי מרכז, באותו מקרה הורשע הנאשם בעבירה של חבלה במזיד ברכב, בדרך של השלכת בקבוק תבערה לתוך רכב חונה, גזר הדין שניתן שלא על פי תיקון 113 ולכן גם לא נקבע מתחם עונש הולם, בסופו של יום בית המשפט אימץ את המלצת שירות המבחן והטיל על הנאשם עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה, ופיצוי.

ב"כ נאשם 1, הפנה ל-ת.פ. 37185-11-14 מדינת ישראל נגד דבש (10.3.2015) של בית משפט מחוזי בחיפה, שם הנאשם הורשע בעבירת מעשה פזיזות ורשלנות ועבירת איומים, במסגרת הליך משפטי הוצא צו פינוי מדירה נגד הנאשם, בטרם ביצעו איום הנאשם על נציג חברת עמידר כי ישרוף את הדירה. במועד בו הגיעו לדירה נציגי עמידר יחד עם שוטרים לביצוע הפינוי, הצית הנאשם מזרן באחד מחדרי השינה, המזרן התלקח והאש התפשטה גם לרצפת הדירה. בית המשפט קבע מתחם שבין עונש מאסר מותנה ל- 12 חודשי מאסר בפועל והטיל על הנאשם עונשי מאסר מותנה ביחד עם חתימה על התחייבות.

ב"כ נאשם 2 הפנה ל-ת.פ. 26651-04-14 מדינת ישראל נגד פלוני (29.11.2015) שנדון בבית משפט מחוזי בחיפה, נסיבותיו של תיק זה חמורות יותר מנסיבותיו של המקרה המונח לפניי, שם בעקבות ויכוח בין הנאשם למתלוננת שהייתה בת זוגו, הצית הנאשם שולחן ושידה בדירתם ותקף את בת המתלוננת שניסתה לכבות את האש. הנאשם הורשע בעבירת הצתה ותקיפה הגורמת חבלה ממשית, שירות המבחן המליץ על העמדת הנאשם בצו מבחן במהלכו יהא במעקב פסיכיאטרי ושל"צ, בית משפט קבע מתחם שבין 4 חודשי מאסר בפועל, שיכול וירוצו בעבודות שירות ל- 18 חודשי מאסר בפועל, בית המשפט לאור הבעיות הנפשיות של הנאשם החליט לאמץ את הפן השיקומי והעמידו במבחן, ביחד עם צו של"צ, מאסרים מותנים ופיצוי למתלוננת.

עוד הפנה ב"כ נאשם 2 לעניין סוויסה, הנאשם שם הורשע בחמש עבירות ביניהן מעשה פזיזות ורשלנות באש, באותו מקרה הנאשם בין השאר שפך דלק על רכב והציתו, בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 3-4 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר והטיל על הנאשם 5 חודשי מאסר בעבודות שירות, כאשר בית המשפט הבהיר כי עונש זה אינו משקף את מלוא חזות הענישה, שכן הנאשם היה חודש במעצר מאחורי סורג ובריש ובעקבותיו שהה כשנה במעצר בית מלא.

כאן אזכיר כי העונש המירבי לצידה של עבירת חבלה במזיד ברכב הוא חמש שנות מאסר והעונש לצידה של עבירת מעשי פזיזות ורשלנות הוא שלוש שנות מאסר.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט' לחוק), לעבירה קדם תכנון מוקדם, הנאשמים הצטיידו מבעוד מועד בבקבוק בנזין ופיסת בד, הם איתרו את רכבו הספציפי של המתלונן וחבלו בו.

הנזק שצפוי היה להיגרם מביצוע העבירה, הוא חמור יותר מהנזק שנגרם בפועל. במקרה זה הציתו הנאשם אש ברכב חונה באזור מגורים, רק בנס לא נגרמה פגיעה נוספת ברכוש או פגיעה בחיי אדם.

הנזק שנגרם מביצוע העבירה, הוא לא חמור יחסית, בהתאם לכתב האישום המתוקן, הרכב עלה באש ונגרמו לו נזקים, אך לא פורטו מהם אותם נזקים ומהי עלותם. [יובהר כי במהלך הטענות לעונש, נמסר מפי בא כוח נאשם 1, כי המתלון הודיע ששיעור הנזק שנגרם לרכב הוא 4,500 ₪, וב"כ הנאשם 2 מסר כי הובהר לו שהנזק הוא 4,700 ₪].

בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות אני קובע כי העונש ההולם במקרה זה הוא מאסר במתחם שבין 6 חודשי מאסר שיכול ויבוצעו בעבודת שירות עד 12 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים

לאחר ניתוח טענות הצדדים וכפי שאפרט להלן, שוכנעתי כי במקרה זה קיים סיכוי של ממש לשיקום שני הנאשמים, צעירים בגילם, אשר נמצאים בעיצומו של הליך טיפולי חיובי ולכן אסטה ממתחם העונש ההולם ובשל הפוטנציאל השיקומי הגבוה אבחר במסלול השיקומי המומלץ על ידי שירות המבחן, בסייג אחד, גם נאשם 2 יבצע עבודות של"צ. בעת קביעת העונש המתאים התייחסתי גם לעובדה כי שני הנאשמים היו עצורים יומיים, מיום 7.4.13 ועד 8.4.13.

נאשם 1

נאשם 1 צעיר, יליד 4.10.1993, בן 19.5 במועד ביצוע העבירה, (כיום בן 22 ו- 3 חודשים), לנאשם הרשעה אחת מיום 26.2.2015 בבית משפט השלום בעכו, בעבירה של החזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית שבוצעה 3 ימים לאחר ביצוע העבירה הנוכחית, (7.4.2013), נאשם 1 נדון לעונש של 3 חודשי מאסר וקנס, ואדגיש כי כמתואר בתסקירי שירות המבחן, בבדיקות השתן שנעשו לו כעת, נמצא כי הוא נקי מסמים.

מעיון בתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של נאשם 1, עולה כי יש סיכוי של ממש כי הנאשם ישתקם, הוא נמצא בעיצומו של הליך טיפולי ביחידה לטיפול בהתמכרויות. מהתסקיר העדכני מיום 17.12.2015 עלה כי לאורך כל תקופת הקשר עם היחידה לטיפול בהתמכרויות, נאשם 1 התמיד בהגעתו לפגישה עם העובד הסוציאלי המטפל, מסר בדיקות שתן נקיות, הביע מוטיבציה להיעזר בקשר הטיפולי, וביטא רצון אמיתי לערוך שינוי חיובי בדפוסי התמודדותו.

בהתאם לתסקיר מיום 13.12.2015 התקיימה ועדת אבחון בעניינו, אשר התרשמה מקיום נזקקות טיפולית, מנכונות נאשם 1 לשיתוף פעולה ויכולת טובה להיעזר בקשר הטיפולי לצורך שיקום אורח חייו ובנסיבות אלו הומלץ על המשך טיפול ביחידה, עם בדיקת אפשרות לשילובו במרכז יום למכורים נקיים צעירים.

שירות המבחן העריך כי נאשם 1 זקוק לקשר עם גורמים טיפוליים ולכן המליץ לאפשר לו לנצל את האופציה השיקומית, להעמיד נאשם 1 במבחן למשך 12 חודשים במהלכו ימשיך בטיפול ביחידה להתמכרויות. בנוסף המליץ להטיל צו של"צ בהיקף של 120 שעות כעונש חינוכי פיצויי, בנוסף לעונש מרתיע של מאסר על תנאי והתחייבות כספית (שירות המבחן

גם ביקש שלא לקבוע כי הנאשם יבצע עבודות שירות, קביעה שעלולה לפגוע באופן חמור ביכולתו להתפרנס ולתמוך במשפחתו).

חשוב להזכיר את שיתוף הפעולה של נאשם 1 עם הגורמים המטפלים.

בהתחשב בנסיבותיו המיוחדות של הנאשם ובשיקומו, שיקום שכבר החל, מן הראוי לסטות ממתחם הענישה ולאמץ את המלצות שירות המבחן.

אפנה בעניין זה לאמור בפסק דינו של כב' השופט ח' מלצר:

"...שיקולי שיקום הם שיקולים חשובים שעל בית המשפט להתחשב בהם עובר לגזירת דינו של הנאשם (יוער כי גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין ההתחשבות בשיקולים אלה נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט, בפרט כך בבוא בית המשפט לגזור את דינו של נאשם המצוי על סף קטינות). לעיתים, במקרים יוצאים מן הכלל, מוצדק אף להעניק את הבכורה לשיקולי שיקומו של הנאשם ולהעדיף על פני שיקולים אחרים, תוך חריגה לקולא ממתחם הענישה ההולם את העבירה בנסיבותיה. כך הוא בעיקר כאשר בית המשפט משתכנע כי הנאשם השתקם ושינה את דרכיו, או כי קיים סיכוי ממשי לשיקומו", ע"פ 8163/13 פלוני נגד מדינת ישראל (27.3.2014).

וראו גם פסק דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן בע"פ 7555/14 פלוני נגד מדינת ישראל (10.6.2015), באותו מקרה הורשע המערער שהיה קטין בעבירה של ניסיון הצתה בדרך של יידוי בקבוק תבערה לעבר בסיס צה"ל:

"בהתאם לסעיף 40 לחוק העונשין, בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם, אם מצא כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". וכפי שנקבע, יש להצביע על פוטנציאל שיקומי גבוה (ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (14.7.2013)). כמו כן, ככל שעולה כי השמת הנידון מאחורי סורג ובריח עלולה לאיין את ההליך השיקומי או לפגוע בו באופן ניכר, יש לבכר את שיקולי השיקום (ראו: רע"פ 262/14 נאשף נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (22.1.2014))" בהתחשב בשלב המתקדם של ההליך השיקומי ובנסיבותיו של המערער, הופחת עונשו והועמד על מאסר לביצוע בעבודות שירות.

באשר ליתר הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (40'א' לחוק), נאשם 1 גרם אמנם נזק לרכבו של המתלונן, אך משיחת טלפון שערכה קצינת המבחן עם המתלונן, הסתבר כי שני הנאשמים התנצלו בפניו באופן אישי ותיקנו את רכבו (ראו התסקיר מיום 23.8.2015, עמוד 3 פסקה שניה).

הנאשם נטל אחריות על מעשיו, שיתף פעולה עם שירות המבחן והביע רצונו להשתלב בהליך הטיפול, והוא אף מתמיד בו. עוד יש להתייחס לנסיבות חייו הקשות כפי שפורטו בתסקירי שירות המבחן (ראו למשל האמור בתסקיר מיום 23.8.2015 עמוד 2).

ולכך אוסיף את חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירה, 4.4.2013 ועד להגשת כתב האישום 11.9.2014 שהוגש בחלוף יותר משנה וחמישה חודשים. המשא ומתן להגעה להסדר לאחר הגשת כתב האישום התבטא בתיקון משמעותי של כתב

האישום.

שוכנעתי מדברי הסנגור והנאשם, כמו גם מתוכן תסקירי שירות המבחן כי לאור התפנית החיובית שמגלה נאשם 1, שהינו צעיר, והתמדתו האינטנסיבית בהליך השיקומי כי יש להעדיף במקרה זה את שיקול השיקום על פני שיקולי גמול והרתעה.

יש לתת לנאשם 1 הזדמנות להיגמל מהתמכרותו ולאפשר לו לקבל כלים ואמצעים להתמודדות בחיי היום-יום. וחשוב להזכיר כי נאשם 1 יועמד במבחן למשך שנה ובמידה ויפר את תנאי המבחן, קיימת אפשרות לשוב ולגזור את דינו.

אשר על כן, לאור האמור בתסקיר שירות המבחן שאת המלצתו אני מקבל במלואה, הענישה תהא בדרך של שילוב של צו מבחן יחד עם ביצוע עבודות של"צ בהיקף של 120 שעות. תכנית השל"צ שנערכה ע"י שירות המבחן, הובאה לעיוני ואני מאשר, וכל זאת בנוסף למאסר מותנה וחתימה על התחייבות.

נאשם 2

נאשם 2, צעיר, יליד 3.2.1993, בן 20 במועד ביצוע העבירה (כיום בן 22 ו- 11 חודשים), לנאשם 2 אין עבר פלילי.

מעיון בתסקיר שירות המבחן עולה כי יש סיכוי של ממש כי הנאשם 2 ישתקם, סמוך לאחר הודאתו הופנה נאשם 2 לשירות המבחן, שירות המבחן התרשם מיכולתו ונכונותו של נאשם 2 להיעזר בתהליך טיפולי לצורך עריכת שינוי באורח חייו. שירות המבחן העריך כי חשוב שנאשם 2 יעזר בקשר עם גורמים טיפוליים, לצורך העלאת מודעות לדפוס התמודדותו הבעייתיים, ורכישת כלים להתמודדות נכונה יותר עם מצבים רגשיים מורכבים. ולכן שירות המבחן הפנה את נאשם 2 ליחידה לטיפול בהתמכרויות. נאשם 2 גילה נכונות לשיתוף פעולה עם גורמי הטיפול, (ראו התסקיר ומכתב המחלקה לשירותים חברתיים ס/1).

מקובלת עליי עמדת שירות המבחן בדבר אי חיובו לבצע עבודות שירות. נאשם 2 הוא המפרנס היחיד למשפחה, עונש מסוג זה, עלול להעמיד אותו ואת משפחתו בלחצים כבדים נוספים שעלולים להקשות על תהליך השיקום, בו הוא החל, למשל כדברי הסנגור בשל איבוד משרתו הקבועה.

לא מצאתי הצדקה שלא לחייב את נאשם 2 כחלק משיקומו לבצע עבודות של"צ, הן בשל הענישה השיקומית והן משיקולי אחידות הענישה ולכן רק בנקודה זו אסטה מהמלצות שירות המבחן. הוצגה בפניי תכנית קונקרטית והיא מאושרת על ידי, אמנם בתוכנית לא נקבע מספר כולל של שעות ואני מניח כי מדובר בטעות סופר והכוונה לקיים תכנית כמו בעניינו של נאשם 1, למשך 120 שעות.

גם בעניינו של נאשם זה, משיחה שקיים שירות המבחן עם המתלונן עלה כי הנאשם התנצל בפניו ותיקן את רכבו והמתלונן הוסיף כי "אינו כועס עליו יותר" ואזכיר כי הסכסוך בין המתלונן לנאשם 2 הביא לביצוע העבירות.

נאשם 2 נטל אחריות מלאה על מעשיו הביע צער ופיצה כאמור את המתלונן, גם בעניין זה יש לקחת בחשבון את הזמן

הרב שחלף ממועד ביצוע העבירות ועד להגשת כתב האישום ומשיקולי אחידות הענישה עונשו של נאשם זה יהיה זהה לעונשו של נאשם 1, (הבדל הגילאים שאינו משמעותי או הרשעתו היחידה של נאשם 1 אינו מצדיק הבחנה ביניהם).

יודגש כי חיוב נאשם 2 לבצע עבודות של"צ נעשה בהסכמתו לאחר שקבל ממני הסבר מפורט בתום הטיעונים לעונש.

לאור כל האמור לעיל ולאור התפנית החיובית שמגלה נאשם 2 אני קובע כי במקרה זה יש להעדיף את שיקול השיקום על פני שיקולי גמול והרתעה, יש לתת לנאשם 2 הזדמנות להיגמל מהתמכרותו, ולאפשר לו לקבל כלים להתמודדות עם הקשיים. אני סבור כי נאשם 2 אכן נמצא בשלב שינוי חשוב בחייו, שיביא לתפנית חיובית. גם שירות המבחן הדגיש את חשיבות אותו הליך שיקומי ונכונות הנאשם 2 לאותו הליך.

מיותר לציין, כי גם לגבי נאשם 2, העמדתו בצו מבחן למשך שנה, תאפשר לו להוכיח את עצמו ובמידה ויפר את תנאי המבחן קיימת אפשרות לשוב ולגזור את דינו.

אשר על כן לאור האמור לעיל, הענישה תהא בדרך של שילוב של צו מבחן יחד עם ביצוע עבודות של"צ בהיקף של 120 שעות. תכנית השל"צ שנערכה ע"י שירות המבחן וכל זאת בנוסף למאסר מותנה וחתימה על התחייבות.

סיכום

לאור האמור לעיל אני דן את הנאשמים לעונשים המתאימים הבאים:

נאשם 1

- הנני מעמיד את נאשם 1 למבחן על פי סעיף 1(ב) לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 למשך 12 חודשים מהיום. בתקופת המבחן יעמוד הנאשם לפיקוחו של שירות המבחן וישתף פעולה לשם מימוש התוכניות והמטרות הטיפוליות שייקבעו לגביו ע"י שירות המבחן. לפני מתן צו המבחן הסברתי לנאשם 1 את משמעותו של צו המבחן והזהרתי אותו שאם לא ימלא אחרי הצו מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת יהיה צפוי לעונש על העבירה שבגללה ניתן הצו והוא הביע את נכונותו למלא אחר הוראות הצו.
- 4 חודשי מאסר על תנאי. הנאשם לא יישא את עונש המאסר על תנאי אלא אם יעבור תוך שנתיים, אחת העבירות בהן הורשע או עבירת רכוש אחרת ויורשע בשל עבירה כזאת תוך תקופת התנאי או לאחריה.
- אני מטיל על נאשם 1 לעשות שירות לתועלת הציבור בהיקף של 120 שעות על פי התכנית שקבע שירות המבחן, העבודות יבוצעו בהיקף ובמקום בהתאם לתכנית מיום 17.1.2016. שירות המבחן ידווח בסוף התקופה על קיום התוכנית ובמקרה של הפרתה ידווח על כך מיד לבית המשפט, מובהר לנאשם כי ביצוע תכנית השל"צ יהווה חלק בלתי נפרד מהמבחן שהטלתי עליו כאמור ועליו לקיים גם בעניין זה לפעול בהתאם להוראות שירות המבחן.

· הנני מחייב את נאשם 1 להתחייב להימנע מלבצע עבירה נגד הרכוש למשך שנתיים מהיום. שיעור ההתחייבות יעמוד על סך של 7,500 ₪. על ההתחייבות יחתום הנאשם עוד היום ובמידה ולא יעשה כן, הוא יעצר על פי סעיף 74 לחוק העונשין למשך 30 יום על מנת לכפות עליו לעשות כן, מיד לאחר החתימה ישוחרר.

נאשם 2

· הנני מעמיד את נאשם 2 למבחן על פי סעיף 1(ב) לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 למשך 12 חודשים מהיום. בתקופת המבחן יעמוד הנאשם לפיקוחו של שירות המבחן וישתף פעולה לשם מימוש התוכניות והמטרות הטיפוליות שייקבעו לגביו ע"י שירות המבחן. לפני מתן צו המבחן הסברתי לנאשם 2 את משמעותו של צו המבחן והזהרתי אותו שאם לא ימלא אחרי הצו מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת יהיה צפוי לעונש על העבירה שבגללה ניתן הצו והוא הביע את נכונותו למלא את הוראות הצו.

· 4 חודשי מאסר על תנאי. הנאשם לא יישא את עונש המאסר על תנאי אלא אם יעבור תוך שנתיים, אחת העבירות בהן הורשע או עבירת רכוש אחרת ויורשע בשל עבירה כזאת תוך תקופת התנאי או לאחריה.

· אני מטיל על נאשם 2 לעשות שירות לתועלת הציבור בהיקף של 120 שעות על פי התכנית שקבע שירות המבחן, העבודות יבוצעו בהיקף ובמקום בהתאם לתכנית מיום 17.1.2016.

שירות המבחן ידווח בסוף התקופה על קיום התוכנית ובמקרה של הפרתה ידווח על כך מיד לבית המשפט, מובהר לנאשם כי ביצוע תכנית השל"צ יהווה חלק בלתי נפרד מהמבחן שהטלתי עליו כאמור ועליו לקיים גם בעניין זה לפעול בהתאם להוראות שירות המבחן.

· הנני מחייב את נאשם 2, להתחייב להימנע מלבצע עבירה נגד הרכוש למשך שנתיים מהיום. שיעור ההתחייבות יעמוד על סך של 7,500 ₪. על ההתחייבות יחתום הנאשם עוד היום ובמידה ולא יעשה כן, הוא יעצר על פי סעיף 74 לחוק העונשין למשך 30 יום על מנת לכפות עליו לעשות כן, מיד לאחר החתימה ישוחרר.

בשל גילם הצעיר של הנאשמים ותוכנם של התסקירים, לא מצאתי לנכון להטיל עליהם קנס לאור תוכן שיחות קצינת המבחן עם המתלונן ועמדתו כאמור לא אחייב הנאשמים בפיצוי.

בהתאם להוראת סעיף 71(ה) לחוק הסברתי לשני הנאשמים את משמעות צו השל"צ, את מטרת השירות ואת פרטיו, והזהרתי אותם שאם לא ימלאו את הצו יהיו צפויים לתוצאות האמורות בסעיף 71ד לחוק.

שני הנאשמים הביעו את נכונותם למלא את הוראות הצו.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, י' שבט תשע"ו, 20 ינואר 2016, בנוכחות ב"כ המאשימה עו"ד עופר, עו"ד עסאם טנוס בשם שני הנאשמים לשיבה זו והנאשמים בעצמם.